

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 16 muun valtuutetun aloite lapsiasiamiehen viran perustamiseksi Vantaalle

VD/7844/00.02.00.03/2018

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Vantaalla – ja laajemmin Suomessa – yhä useampi lapsi ja nuori kohtaa elämässään monia sosiaalisia ongelmia.

Niihin kuuluvat esimerkiksi syrjäytyminen koulutuksesta ja työelämän ensiaskelista, rankka kiusaaminen, harrastusten puuttuminen, vanhempien päihdeongelmat, ylisukupolvinen huono-osaisuus, lastensuojelun asiakkaaksi päätyminen sekä pahimmillaan huostaanotot ja sijoitus kodin ulkopuolelle.

Tilastokeskuksen luvut kertovat, että Suomessa on lisäksi noin 100 000 köyhyydessä asuvaa lasta. Kaavamaisesti laskien se tarkoittaisi Vantaalla noin 4 000 lasta. Mannerheimin lastensuojeluliiton mukaan tilanteeseen on vaikuttanut sekin, että lapsilisien reaalitaso on vuosien saatossa alentunut. Suomen sosiaali ja terveys ry:n sosiaalibarometrin mukaan taas perustoimeentulotuen siirto Kelalle on johtanut siihen, että moni pienituloisen lapsiperhe on joutunut väliinpuotoajaksi.

Oman ongelmansa Vantaalla muodostaa lastensuojelu, jossa kaupungilla on aiemmin ollut vaikeuksia pysyä lain määrittämässä aikarajoissa muun muassa lastensuojelun tarpeen arvioinnissa. Lisäksi eduskunnan oikeusasiamies on tehnyt laajan katsauksen koulukotien tilanteeseen Suomessa. Myös vantaalaisia nuoria on ollut sijoitettuna laitokseen, jonka toiminnasta oikeusasiamies on löytänyt selkeitä laittomuuksia.

Yksi ratkaisu parantaa lasten ja nuorten asemaa voisi olla ensimmäisen kunnallisen lapsiasiamiehen tai lapsiasiavaltuutetun viran perustaminen Vantaalle.

Lapsiasiavaltuutettuun voisivat ottaa yhteyttä lapset, nuoret ja heidän vanhempansa sekä muut viranomaiset. Hänellä voisi olla oikeus tehdä selvityksiä ja vaatia niitä muilta viranomaisilta, mutta myös kuulla lapsia yksittäisissä huostaanottotilanteissa. Lisäksi hän neuvoisi ja avustaisi muistutusten teossa sekä tiedottaisi lasten ja nuorten oikeuksista muun muassa YK:n lasten oikeuksien sopimuksen pohjalta.

Hän myös arvioisi näiden oikeuksien toteutumista Vantaalla. Hänellä voisi myös olla oikeus tehdä aloitteita luottamusmieselimille lasten ja nuorten asioihin liittyen. Työstään lapsiasiamies toisi kertomuksen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle kerran vuodessa.

Suurin osa lapsista voi kuitenkin hyvin. Siksi lapsiasiamies voisi myös kerätä parhaita käytäntöjä eri kunnissa lasten ja nuorten parissa tehdystä työstä ja kertoa ulospäin siitä, missä Vantaalla on onnistuttu.

Yksi malli lapsiasiavaltuutetulle voisi olla kunnallinen sosiaaliasiamies tai potilasasiamies, jotka palvelevat sekä julkisen että yksityisen puolen asiakkaita. Lapsiasiavaltuutetun pitäisi olla samalla tavoin riippumaton kaupungista. Lisäksi hänen pitäisi tehdä tiivistä yhteistyötä Vantaan potilas- ja sosiaaliasiamiehen kanssa.

Palkkakustannukset lapsiasiavaltuutetun tai asiamiehen toimen perustamisesta olisivat arviolta noin 80 000 euroa vuodessa. Perustamalla toimen Vantaa voisi olla Suomen kunnista edelläkävijä lasten oikeuksien puolustajana.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohdan perusteella Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja me muut allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Kaupunki tekee selvityksen kunnallisen lapsiasiamiehen tai lapsiasiavaltuutetun viran perustamisesta Vantaalle.

* Selvityksen perusteella Vantaalle perustetaan pysyvä lapsiasiavaltuutetun virka”

Kaupunginvaltuusto 24.9.2018 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu vasemmistoliiton ja 16 muun valtuutetun aloite lapsiasiamiehen viran perustamiseksi Vantaalle